

Uchwała Nr XXXII/265/10
Rady Gminy Miłoradz
z dnia 12 lutego 2010 roku

w sprawie: wzniesienia pomnika upamiętniającego przymusowy pobyt jeńców wojennych z okresu II Wojny Światowej.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku nr 142, poz. 159 z późniejszymi zmianami) **Rada Gminy Miłoradz** uchwała co następuje:

§ 1

Wyrazić zgodę na wzniesienie pomnika upamiętniającego przymusowy pobyt jeńców wojennych z okresu II Wojny Światowej w Gnojewie na działce nr 22.

§ 2

1. Mapka określająca lokalizację pomnika stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Szkic pomnika stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miłoradz.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Obóz jeniecki był zlokalizowany niedaleko wsi, na prawo od szosy patrząc w kierunku Tczewa za kapliczką. Kapliczka została przeniesiona przez jeńców wojennych. Brak jest informacji ile baraków znajdowało się na terenie obozu. Wydzielony teren pod obóz powstał na planie kwadratu. Otoczony był ogrodzeniem z drutu kolczastego o wysokości od 2,5 do 3 metrów, natomiast na rogach kwadratu umiejscowione były wieżyczki strażnicze. Barak kuchenny pozostawał poza ogrodzeniem i łączyła go z terenem obozu furka. Wg relacji świadków obozu pilnowało ok. 30 strażników, a komando jenieckie liczyło ok. 200 osób. Na terenie obozu przebywali jeńcy angielscy oraz radzieccy. Przypuszcza się, że w Gnojewie istniało komando robocze Stalagu XX B Marienburg (Malbork).

Zgromadzona siła robocza była wykorzystywana do budowy mostu i drogi. W początkowym okresie jeńcy angielscy budowali most oraz nasypy podjazdowe, następnie jeńcy tej narodowości zostali przetransportowani, najprawdopodobniej do obozu macierzystego czyli Stalagu XX B Marienburg (Malbork). Jesienią 1941r. miejsce Anglików zajęli radzieccy jeńcy wojenni, którzy budowali szosę (nawierzchnia betonowa).

Świadkowie tamtego okresu informują, że codziennie widać było śmiertelnie zmęczonych ludzi, ciągnących omdlałych z głodu i wyczerpania kolegów, chorych lub zmarłych. Ponadto świadkowie twierdzą, że codziennie było słychać strzały na terenie obozu. Zabitych zakopywano na łączce za cmentarzem. Po wojnie szczątki ze zbiorowych mogił ekshumowano i przeniesiono na Cmentarz Żołnierzy Radzieckich w Malborku.

Brak jest informacji kiedy został zlikwidowany obóz jeniecki w Gnojewie. Prawdopodobnie likwidacja nastąpiła na początku 1945r.

Wobec powyższego proponuje się podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu.